

Delo naj bo temelj in merilo

Občinski svet zveze sindikatov enkrat letno oceni svoje delovanje na tako imenovani letni seji. Razprava po poročilu o delu občinske organizacije se je dotaknila predvsem tistih področij sindikalnega delovanja, ki v zadnjem času predstavljajo glavnino aktivnosti.

Zaostreni gospodarski položaj, ki smo mu priča tudi v naši občini, vsekakor vpliva na razmere v sleherni organizaciji združenega dela. V poročilu, uvodni razpravi predsednika občinskega sveta in v razpravah drugih članov in gostov, je bilo čutiti prizadevnost sindikata pri premagovanju teh težav. Oris dejanskega stanja in mnogih še nerešenih vprašanj je tudi naznanilo nadaljnje aktivnosti občinske organizacije zveze sindikatov.

Delitev po delu in rezultatih dela je osrednje področje, ki mu moramo v prihodnje nameniti še več naporov. Sprejeta stališča in usmeritve, kako dograjevati in spreminjati sedanje oblike delitve osebnih dohodkov, smo v organizacijah združenega dela kar prepočasno uveljavljali. Redke so OZD, ki so v zadnjem času dograjevale način delitve osebnih dohodkov. Ustrezno vrednotenje proizvodnega dela, dela v težjih razmerah in kreativnega dela se v praksi le počasi uveljavlja. Povsod tam, kjer so le začeli spreminjati dosedanje načine delitve, so naleteli na dokajšnje težave in tudi odpore do takšnih sprememb. Zakoreninjena je miselnost o večjih »zaslugah« režijskih delavcev kot tistih v proizvodnji.

Ovira za večje spremembe je tudi dejstvo, da v času od sprejema družbenega dogovora o skupnih osnovah za oblikovanje in delitev sredstev za osebne dohodke niso bile pripravljene vse strokovne podlage, ki bi omogočale, da bi delavci spreminjali določila v samoupravnih aktih na področju delitve.

Večjo aktivnost beležimo pri spremljanju dogovora o družbeni usmeritvi razporejanja dohodka, saj smo z ukrepi nastopili proti vsem tistim OZD, ki so kršile dogovor in so morali delavci teh OZD poravnati preveč izplačane osebne dohodke. Prizadevanja sindikatov je opaziti tudi pri snovanju dogovora za letošnje leto. Čeprav smo bili sindikati vključeni v pravo novega besedila dogovora zelo pozno, smo predlagateljem posredovali vrsto konkretnih pripomb.

Člani občinskega sveta ZS so v razpravi namenili posebno pozornost socialni politiki. Zaradi nenehnega padanja realnega osebnega dohodka, hitre rasti življenjskih stroškov, zmanjševanja akumulativne sposobnosti združenega dela itd., se srečujemo z veliko resnejšim vprašanjem socialnega položaja mnogih delavcev. V zadnjem času prejemajo mnogi delavci iz dejavnosti gostinstva, trgovine, šolstva, varstva, zdravstva, gradbeništva, tekstila za svoje normalno delo zelo nizke osebne dohodke. Teh primerov je veliko tudi med upokojenci. Zato se v sindikatih zavzemamo za organizirano urejanje socialne politike, ki ga ni možno ločiti od urejanja gospodarskih problemov. Socialna politika ima vselej značilnosti razredne politike, te značilnosti pa se kažejo v njeni vsebini, nosilcih odločanja, ciljih in mehanizmih. Delo je osnovni sestavni del samoupravljanja in iz njega izhajajo vse

pravice in odgovornosti delavcev. Iz bistva dela izhajajo tudi socialne pravice, ki jih uveljavljamo po načelu solidarnosti in vzajemnosti.

V razpravi je bila poudarjena zahteva, da se morajo proučiti možnosti za zaščito delavcev z najnižjimi osebnimi dohodki, ki vse svoje obveznosti izpolnjujejo. Nujno je izdelati preglede stanja v OZD za vse tiste delavce, ki prejemajo zaimenjene osebne dohodke, oziroma je dohodek na družinskega člana manjši od 3.500 din. Nadalje moramo doseči tudi ustrezno delovanje sistema raznih subvencij in zagotoviti enotno evidenco vseh pomoči.

Med vprašanja, povezana z interesi delavcev, sodi prav gotovo tudi zaposlovanje. Povečanje števila delovnih mest je edina možnost večjega zaposlovanja. To bomo dosegli z večjo izkoriščenostjo proizvodnih sredstev v proizvodnji, katere proizvodi se dobro plasirajo na tujem trgu tudi v smislu akumulativnosti, in v razvoju drobnega gospodarstva, so ugotovili prisotni na seji, kjer je stekla beseda razpravljalcev še o stanovanjski gradnji, saj tu v zadnjem letu dni v občini Ljubljana-Šiška ni bilo pomembnega napredka. Samoupravna preobrazba poteka prepočasno, vzrok za to je tudi v počasni samoupravni preobrazbi komunalnega gospodarstva. Ker se je gradilo malo stanovanj in se je cena kvadratnega metra stanovanjske površine znatno zvišala, ta dva razloga povzročata nezadovoljstvo delavcev in upravičeno kritiko. Po mnogih letih pa smo le dočakali izgradnjo samskega doma v občini Ljubljana-Šiška in so pristojni končno le določili ceno zanj.

Kritična vprašanja v razpravi so bila namenjena zlasti uvedbi novega delovnega časa. Vozni redi vlakov in avtobusov niso bili usklajeni s spremembami začetka delovnega časa v mnogih OZD, zato je prišlo do precejšnjih težav in mnogi delavci so prve dni po novem merjenju časa zamujali na delo. Kritike zgolj sindikata, češ da ni opravil vsega, da bi zagotovil in usklajil vse spremembe, pa vendarle niso upravičene, saj se mnogi drugi, kot npr. gospodarska zbornica, sploh niso vključili. Tudi odločitve republiškega komiteja za promet in zveze, ki je pravzaprav zahteval spremembe voznih redov, niso bile pravočasne, saj so bile te spremembe javno objavljene šele tik pred 27. marcem letos.

Družbeni dogovor o delovnem in obratovalnem času ni dosegel svojega namena, vsaj ne v tem času. Tudi zanj velja, da je bil prepozno dan v javno razpravo. Vsekakor pa je tudi jasno, da so se mnoge OZD zavedle, da je nujno uskladiti delovni čas, šele, ko je prišlo do spremembe računanja časa.

Razprava na letni seji se je dotaknila tudi vprašanj razvoja delegatskega sistema. Čeprav je bilo o tem že mnogo povedanega, namenljajo temu področju v sindikatu še vedno zelo veliko pozornosti. Ne le, da so bile v OZD posamezne razprave o tem, kako izboljšati delovanje vseh samoupravnih organov, tudi v pripravah na kongres ZSS so se porajala vprašanja o delegatskih odnosih. Občinski svet je bil tudi nosilec razprave o samoupravnem sporazumevanju in družbenem dogovarjanju, ki so jo obravnavali vsi trije zbori občinske skupščine, češ da je možno poglobiti samoupravno sporazumevanje in družbeno dogovarjanje le z razvitimi delegatskimi odnosi.

Sindikati so ocenili tudi delovanje zborov uporabnikov, predvsem skupščin SIS družbenih dejavnosti, katerih delovanje zaostaja za delovanjem delegacij za zbor združenega dela.

V vseh razpravah je občinski svet nakazal tudi rešitve, kako preseči sedanje stanje. Letna seja občinskega sveta zveze sindikatov je opozorila še na nekatera aktualna družbena vprašanja, kot so: vloga sindikata pri zagotavljanju in uveljavljanju mladinske organizacije v OZD, sindikati in politika cen, delovanje sindikata v krajevnih skupnostih, uveljavljanje svobodne menjave v zdravstvu, uresničevanje sporazuma o minimalnih standardih pri zaposlovanju delavcev in še druga.

Bogata razprava je dala mnogo usmeritev, tako da bo potrebno dopolniti program dela, kar bo vsekakor pripomoglo k večji vlogi sindikata v našem družbenopolitičnem trenutku.

V nadaljevanju seje so člani občinskega sveta sprejeli še spremembe in dopolnitve statutarnega sklepa občinske organizacije ZS Ljubljana-Šiška in poslovnik o notranji organizaciji in metodah delovanja občinskega sveta.

Na koncu letne seje so člani občinskega sveta izvolili tri nove člane občinskega sveta, in sicer: Stjepana Furdiz iz DO PAP TOZD Telekomunikacije, Angelco Lutovac iz Tekstil TOZD Tekstilna Medvode in Janeza Šporarja iz Ingradra, TOZD GO Ljubljana. Obenem so razrešili naslednje dosedanje člane, ki so prekinili delovno razmerje v šišenskih OZD: Franca Rozina, Ivana Kerna in Magdo Šmon.

Prav tako so bili za nove člane predsedstva občinskega sveta izvoljeni: Drago Brus, Hotel Ilirija, Djuro Celin, Tuba in Jože Oblak iz Iskra IEZE, razrešili pa so: Albino Mravlja, Branimira Škrjanca in Magdo Šmon zaradi daljše odsotnosti, delovne preobremenjenosti in odhoda v drugo organizacijo združenega dela.